

ΠΑΛΗΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΨΩΡΑΣ

*(Σύμφωνα με ΕΟΔΥ & διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες –
CDC)*

ΜΠΑΚΑΡΤΖΗ ΧΡΥΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ

Η πρόληψη και ο έλεγχος της διασποράς της ψώρας σε νοσηλευτικά ιδρύματα, μέσω:

- έγκαιρης αναγνώρισης
- εφαρμογής μέτρων απομόνωσης
- σωστής νοσηλευτικής φροντίδας
- προστασίας προσωπικού και άλλων ασθενών

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το παρόν πρωτόκολλο εφαρμόζεται σε:

- νοσηλευτές
- ιατρούς
- βοηθητικό προσωπικό
- προσωπικό καθαριότητας
- διοικητικό προσωπικό σε δομές υγείας

3. ΟΡΙΣΜΟΙ

3.1 Ψώρα

Παρασιτική δερματοπάθεια από το άκαρι *Sarcoptes scabiei*.

3.2 Τρόποι μετάδοσης

- Άμεση επαφή δέρμα με δέρμα (κύριος τρόπος)
- Έμμεση μετάδοση (σπάνια, μέσω ιματισμού)

3.3 Περίοδος μεταδοτικότητας

- Μέχρι 24 ώρες μετά την έναρξη θεραπείας

4. ΚΛΙΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΥΠΟΨΙΑΣ

Ο νοσηλευτής οφείλει να υποψιαστεί ψώρα όταν παρατηρεί:

- έντονο κνησμό (ιδίως νυχτερινό)
- εξάνθημα σε:
 - μεσοδακτύλιες πτυχές
 - καρπούς
 - μασχάλες

- κοιλιά
- γραμμοειδείς στοές
- πολλαπλά κρούσματα στον ίδιο χώρο

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

5.1 Άμεσες ενέργειες

1. Ενημέρωση ιατρού
2. Εφαρμογή μέτρων επαφής
3. Τοποθέτηση ασθενούς:
 - σε μονόκλινο δωμάτιο ή
 - με παρόμοια περιστατικά

5.2 Νοσηλευτική εκτίμηση

- Καταγραφή συμπτωμάτων
- Έναρξη φύλλου παρακολούθησης
- Καταγραφή επαφών (ασθενείς/προσωπικό)

5.3 Θεραπευτική παρέμβαση

(κατόπιν ιατρικής οδηγίας)

- Τοπική θεραπεία (π.χ. περμεθρίνη)
- Συστηματική θεραπεία όπου απαιτείται

- Επανάληψη θεραπείας σε 7 ημέρες
- ✓ Υποχρεωτική ταυτόχρονη θεραπεία:
- στενών επαφών
 - συγκατοίκων
 - υγειονομικού προσωπικού με έκθεση

6. ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ

6.1 Τύπος απομόνωσης

- Απομόνωση
- Μ.Α.Π.

6.2 Μέτρα

- χρήση γαντιών
- χρήση ποδιάς
- αυστηρή υγιεινή χεριών
- περιορισμός άμεσης επαφής

6.3 Διάρκεια

- έως 24 ώρες μετά την έναρξη θεραπείας

6.4 Ειδική περίπτωση: Νοσηρή ψώρα

- αυστηρή απομόνωση
- περιορισμός επισκεπτών
- αποκλειστικό προσωπικό
- ενισχυμένος καθαρισμός

7. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

7.1 Ατομικά μέτρα προστασίας

- γάντια μιας χρήσης
- ποδιά
- υγιεινή χεριών πριν/μετά από κάθε επαφή

7.2 Διαχείριση εκτεθειμένου προσωπικού

- έλεγχος για συμπτώματα
- προφυλακτική θεραπεία εφόσον απαιτείται
- αποχή από εργασία μέχρι 24 ώρες μετά τη θεραπεία

8. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

8.1 Ιματισμός

- πλύσιμο σε θερμοκρασία $>50^{\circ}\text{C}$
- χρήση κλειστών σακουλιών μεταφοράς

8.2 Μη πλενόμενα αντικείμενα

- απομόνωση σε σακούλα για 3–7 ημέρες

9. ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

9.1 Καθημερινός καθαρισμός

- χρήση κοινών απορρυπαντικών
- καθαρισμός επιφανειών επαφής
- χρήση ηλεκτρικής σκούπας

9.2 Απολύμανση

- δεν απαιτούνται ειδικά εντομοκτόνα

10. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΑΦΩΝ

- Ιχνηλάτηση στενών επαφών
- Καταγραφή σε ειδικό έντυπο
- Προφυλακτική θεραπεία όλων των εκτεθειμένων
- Παρακολούθηση για 4–6 εβδομάδες

11. ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

- Καταγραφή νέων περιστατικών
- Αναφορά σε υπεύθυνο λοιμώξεων
- Ενημέρωση αρμόδιων αρχών σε περίπτωση συρροής

12. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

- τρόποι μετάδοσης
- σωστή χρήση Μ.Α.Π.
- εφαρμογή θεραπείας
- διαδικασίες καθαρισμού

13. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΛΗΞΗΣ ΜΕΤΡΩΝ

- ολοκλήρωση θεραπείας
- παρέλευση 24 ωρών
- απουσία νέων περιστατικών

14. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Ο νοσηλευτής καταγράφει:

- ημερομηνία διάγνωσης
- έναρξη και είδος θεραπείας
- επαφές
- εφαρμογή μέτρων απομόνωσης
- εξέλιξη συμπτωμάτων

15. ΣΗΜΕΙΑ ΚΛΕΙΔΙΑ

- ✓ Έγκαιρη αναγνώριση = πρόληψη επιδημίας
- ✓ Ταυτόχρονη θεραπεία όλων των επαφών
- ✓ Απομόνωση μόνο για 24 ώρες
- ✓ Απλός καθαρισμός επαρκεί
- ✓ Υψηλή επαγρύπνηση σε δομές φροντίδας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://www.cdc.gov/scabies/php/public-health-strategy/index.html>

<https://www.eody.gov.gr/el/nosimata/metadotika/nosimat-a-kai-themata-ygeias/psora.html>